

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXI. — Izdan in razposlan dne 18. decembra 1897.

Vsebina: Št. (284—286.) 284. Ukaz o prostosti ogrskih državljanov od dajanja varščine za pravdne stroške. — 285. Ukaz o izvršilu in o izvršilu v zavarovanje na podstavi spisov in listin, narejenih v deželah ogrske krone. — 286. Ukaz o izvršilu na podstavi spisov in listin, narejenih v Bosni in Hercegovini.

284.

Ukaz pravosodnega ministra z dne 13. decembra 1897. l.

o prostosti ogrskih državljanov od dajanja varščine za pravdne stroške.

Po vsebini izjave kraljevega ogrskega pravosodnega ministra z dne 19. aprila 1897. l., št. 6854, niso vsled §§. 9. in 220. v ogrskem zakonskem členu XVIII. iz leta 1893. o sumarnem postopanju avstrijski državljeni, ki postopajo pred ogrskimi sodnijami kot tožniki, s pogojem vzajemnosti dolžni, dati v založbo pravnih stroškov in pristojbine za sodbo varščino.

Prav tako ne smejo kraljeve sodnije na Reki po zmislju tamkaj veljajočega pravnega reda z dne 16. septembra 1852. l. terjati od avstrijskih državljanov varščine v založbo pravnih stroškov in pristojbin za sodbo.

Z ozirom na ta določila navedenih zakonov so za čas trajanja njih veljavnosti po predpisu §. 57., št. 1 civilnega pravnega reda (zakon z dne 1. avgusta 1895. l., drž. zak. št. 112) ogrski držav-

ljani, če postopajo pred kako sodnijo v ozemlju, za katero velja civilni pravdni red, kot tožniki v državljanskih pravnih sporih, oproščeni dolžnosti, dati na zahtevanje toženca varščino za pravdne stroške in pristojbine za sodbo.

Ker niso nadalje po izjavi kraljevega ogrskega ministrskega predsednika z dne 11. decembra 1897. l., št. 18955, oddani na podstavi izjave bana hrvaško-slavonskega, po določilih na Hrvaškem in Slavonskem veljajočega začasnega civilnega pravnega reda z dne 16. septembra 1852. l. avstrijski državljeni, ki postopajo kot tožniki pred hrvaškimi in slavonskimi sodnijami, dolžni dati varščino za pravdne stroške, so tudi ogrski državljeni, kateri spadajo po občinski pristojnosti pod Hrvaško in Slavonsko, če nastopijo pred kako sodnijo v ozemlju, za katero velja civilni pravdni red, kot tožniki v državljanskih pravnih sporih, oproščeni dolžnosti, dati varščino za pravdne stroške.

Ta ukaz zadobi moč s 1. dnem januarja 1898. l.

Ruber s. r.

285.**Ukaz pravosodnega ministra z dne
13. decembra 1897. l.**

o izvršilu in o izvršilu v zavarovanje na podstavi spisov in listin, narejenih v deželah ogrske krone.

Na podstavi člena XLI. vpeljavnega zakona k izvršilnemu redu (zakon z dne 27. maja 1896. l., drž. zak. št. 78) se ukazuje:

A. Izvršilo na podstavi spisov in listin, narejenih v deželah ogrske krone, brez Hrvaškega in Slavonskega.

I. Ogrski zakonski člen LX. iz leta 1881. o izvršilnem postopanju obsega v §§. 4. in 5. nastopna določila:

§. 4. Na podstavi sodnih razsodeb in poravn, storjenih, oziroma sklenjenih v drugi državi avstrijsko-ogrskje monarhije, je na zaprosbo sodnij te države, ako je zajamčena vzajemnost, nepogojno odrediti izvršbo, razen kadar oprava, katere izpolnitev se namerja izsiliti po izvršilu, nasprotuje kakemu domačemu zakonu, ki jo prepoveduje.

§. 5. V stvareh gledé osebnega stanu ogrskega državljana se razsodbe unanjih sodnij ne smejo izvršiti v domači deželi zoper ogrskega državljana.

Ker smejo po izjavi kraljevega ogrskega pravosodnega ministra z dne 16. novembra 1897. l., št. 61944, vsled ravnokar navedenega §. 4. zakonskega člena LX. iz leta 1881. kraljeve ogrske sodnije odrediti izvršbo na podstavi izvršilnih naslovov, oznamenjenih v §. 1., št. 1, 5, 7, 8 izvršilnega reda (zakon z dne 27. maja 1896. l., drž. zak. št. 79), ki so narejeni v ozemlju veljavnosti izvršilnega reda,

nadalje na podstavi plačilnih nalogov (ukazov) v meničnem postopanju, ki so bili izdani v ozemlju, za katero velja izvršilni red,

in naposled na podstavi razsodeb in poravn, ki so se izdale po borznih izbranih sodnijah v ozemlju veljavnosti izvršilnega reda ali so se sklenile pred njimi,

zato smejo, izvrševaje vzajemnost po §. 79. izvršilnega reda, sodnije tukajšnje dežele dovoliti in

odrediti izvršbo na podstavi nastopnih na Ogrskem narejenih spisov in listin:

1. na podstavi končnih sodeb in drugih v spornih stvareh izdanih sodeb, sklepov in odlokov civilnih sodnij, ako je izključena pritožba zoper nje do više stopinje ali vsaj ni dovoljen izvršbo ovirajoč pravni pomoček;

2. na podstavi izvršljivih plačilnih nalogov v meničnem postopanju;

3. na podstavi poravn, katere so bile sklenjene pred civilnimi ali kazenskimi sodnijami o zasebnopravnih stvareh;

4. na podstavi v konkurznem postopanju sklenjenih, sodno potrjenih poravn, med takim postopanjem izdanih pravnomočnih sodnih sklepov in na podstavi moč izvršljivosti imajočih uradnih izpiskov iz likvidacijskega zapisnika, narejenega med konkurznim postopanjem;

5. na podstavi pravnomočnih razsodeb kazenskih sodnij, katere se izdadó o zasebnopravnih zahtevah;

6. na podstavi razsodov borznih izbranih sodnij (borznim izbranim sodnijam zenačenih posebnih sodnij prodajalnic za pridelke in žito), katerih ni več izpodbijati pred višo stopinjo izbrane sodnije, in na podstavi pred temi izbranimi sodnijami sklenjenih poravn.

II. Ker po §. 4. ogrskega zakonskega člena LX. iz leta 1881. ne prihaja pri odredbi izvršbe na podstavi spisov in listin, narejenih v totranskem državnem ozemlju, v poštevit bitje pogojev, povedanih v §. 81., št. 1 in 4 izvršilnega reda, in se sme odrediti izvršba samo tedaj, kadar oprava, katere izpolnitev se namerja izsiliti po izvršilu, nasprotuje kakemu ogrskemu zakonu, ki jo prepoveduje, zato se, da se doseže popolna vzajemnost nasproti predpisom §§. 4. in 5. v ogrskem zakonskem členu LX. iz leta 1881., po zmislu §. 84. izvršilnega reda ukazuje, da ni gledé zgoraj oznamenjenih, na Ogrskem narejenih izvršilnih naslovov uporabljati določil §§. 81. in 83. izvršilnega reda, in da smejo tukajšnje sodnije, če se jim predloži tak izvršilni naslov, zavrniti zaprosilo kake kraljeve ogrske sodnije za odredbo izvršbe samo tedaj, kadar oprava, katere izpolnitev se namerja izsiliti po izvršbi, nasprotuje kakemu domačemu zakonu, ki jo prepoveduje; in kadar gre za izvršitev razsodbe zoper avstrijskega državljana v stvareh osebnega stanu tega zadnjega.

III. Da se vzdrži vzajemnost, se nadalje po §. 84. izvršilnega reda izjavlja, da se razsodi ogrskih borzних izbranih sodnij, ki se izvršujejo v ozemlju veljavnosti izvršilnega reda, ne smejo izpodbijati niti s pritožbo zavoljo ničnosti (člen XXIII. vpeljavnega zakona k civilnemu pravnemu redu z dne 1. avgusta 1895. l., drž. zak. št. 112), niti s tožbo po členu XXV. vpeljavnega zakona k civilnemu pravnemu redu ali po §§. 595., 596. civilnega pravnega reda (zakon z dne 1. avgusta 1895. l., drž. zak. št. 113).

Nasproti se sme izvršba, navedena na podstavi razsodov ogrskih izbranih sodnij v ozemlju veljavnosti izvršilnega reda, na enak način in v enaki meri kakor izvršba na podstavi razsodov domačih izbranih sodnij ustaviti in odložiti na zahtevo zavezančevu iz vzrokov, povedanih v členu XXIX. in XXX. vpeljavnega zakona k izvršilnemu redu (zakon z dne 27. maja 1896. l., drž. zak. št. 78). Pri odredbi izvršbe na podstavi razsodov ogrskih borzних izbranih sodnij morajo domače sodnije preiskati samo bitje pod I. in II. navedenih pogojev izvršljivosti; ker je kaj v členu XXIX. in XXX. vpeljavnega zakona k izvršilnemu redu povedanih vzrokov za ustavitve, se ne sme odredba izvršbe odreči uradoma.

IV. Nadalje se po §. 84. izvršilnega reda ukazuje, da smejo kraljeve ogrske sodnije predlagati dovolitev izvršbe pri pristojni tukajšnji sodniji (§. 82. izvršilnega reda) ali kakor doslej same odrediti izvršbo in zaprositi za nje opravo naravnost tukajšnjo sodnijo, ki je poklicana za izvršitev (izvršilno sodnijo).

V tem zadnjem primeru mora izvršilna sodnija po meri zakonitih predpisov in zgoranjih določil odrediti opravo izvršbe ter razpravljati in odločiti tudi o vseh med izvršilnim postopanjem ali vsled njega nastajajočih vmesnih primerih in sporih, za katere je sicer pristojna tista tukajšnja sodnija, ki dovoli izvršbo.

V. Po izjavi kraljevega ogrskega pravosodnega ministra z dne 23. oktobra 1897. l., št. 58503, smejo po §. 550. v ozemlju mesta Reke in njegove okolice veljajočega začasnega civilnega pravnega reda z dne 16. septembra 1852. l., čegar besede so navedene pod VI., sodnije na Reki odrediti izvršbo na podstavi nastopnih, v ozemlju veljavnosti izvršilnega reda narejenih spisov in listin:

1. na podstavi pravnomočnih sodeb civilnih sodnij;

2. na podstavi pravnomočnih plačilnih nalogov v meničnem postopanju;

3. na podstavi poravnav, ki so se sklenile pred civilnimi ali kazenskimi sodnijami o zasebnopravnih zahtevah;

4. na podstavi v konkurznem postopanju sklenjenih, sodno potrjenih poravnav, med takim postopanjem izdanih pravnomočnih sodnih sklepov in na podstavi moč izvršljivosti imajočih uradnih izpiskov iz likvidacijskega zapisnika, narejenega med konkurznim postopanjem;

5. na podstavi pravnomočnih odločil kazenskih sodnij, ki se izdado o zasebnopravnih zahtevah;

6. na podstavi pravnomočnih razsodov borzних izbranih sodnij in pred temi izbranimi sodnijami sklenjenih poravnav.

Potemtakem smejo, izvrševaje vzajemnost po §. 79. izvršilnega reda, sodnije tukajšnje dežele dovoliti in odrediti izvršbo na podstavi spisov in listin, oznamenjenih v sprednjem odstavku pod št. 1 do 6, in narejenih v ozemlju mesta Reke in njegovega okraja. Pri tem je uporabljati zmisla določila, obsežna pod II. do IV.

B. Izvršilo in izvršilo v zavarovanje na podstavi spisov in listin, narejenih na Hrvaškem in Slavonskem.

VI. Na Hrvaškem in Slavonskem veljajoči civilni pravdni red z dne 16. septembra 1852. l. obsega o prisilni izvršbi unanjih sodeb nastopna določila:

§. 550. Na pravnomočne sodbe unanjih sodnij smejo sodnije tukajšnje dežele, bodi si da jih prosi za to kako unanje oblastvo ali upnik sam, dovoliti izvršbo, v kolikor ne veljajo glede posameznih držav posebni predpisi, toda samo po nastopnih pogojih:

1. Unanji sodnik je moral po splošnih pravnih načelih imeti pravico, izvrševati v ti stvari sodno oblast, o čemer se sme v dvomnih primerih zahtevati potrebno podrobnejše pojasnilo od njega samega ali od izvršbenika.

Sodba se mora

2. predložiti v izvorniku in nje pravnomočnost biti potrjena ali z zaprosilom unanjega sodnika ali

če podá prošnjo za izvršbo stranka sama, z uradnim spričevalom iste sodnije (izvršilni pristavek).

3. Izvršba se sme opraviti samo v toliko, v kolikor izvršujejo sodna oblastva dežele, v kateri se je sklenila sodba, z enako postrežnostjo tudi razsodbe tukajšnjih sodnij, kar pa je domnevati, dokler ni posebnega vzroka, dvomiti o tem.

Nadalje določa §. 4. v zakonu z dne 17. decembra 1876. l. (št. 1 v Sborniku iz leta 1877.):

Izvršbe, dovoljene po sodnijah dežel ogrske krone, za katere ne velja ta zakon, in pa po sodnijah kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, morajo po zaprosbi teh sodnij tukajšnje sodnije opravljati po določenih tega zakona.

VII. Vsled teh določil je kraljevi ogrski ministveni predsednik na podstavi izjave bana hrvaškega in slavonskega v svojem dopisu z dne 11. decembra 1897. l., št. 19913, izjavil:

1. da so hrvaške in slavonske sodnije na podstavi §. 550. začasnega civilnega pravnega reda, kakor tudi na podstavi §. 4. izvršilne novele z dne 17. decembra 1876. l. zakonito dolžne, opraviti vse po c. k. avstrijskih sodnijah dovoljene izvršbe — s katerimi je razumevati tudi izvršbe v zavarovanje — in to ne gledé na naslov, na katerega podstavi se je dovolila izvršba, toda s to omejitvijo, da oprava izvršbe ne nasprotuje določilom §§. 36., 235. kazenskega zakona z dne 27. maja 1852. l.;

2. ako zaprosi hrvaškoslavonske sodnije naravnost izvršbenik za dovolitev izvršbe na podstavi avstrijskega naslova, se popolnoma uporabljajo §§. 439. in 550. začasnega civilnega pravnega reda, zatorej se izvršujejo zlasti le pravno močna sodna razsodila. Izraz „sodbe“ v 1. odstavku §. 550. civilnega pravnega reda obsega tudi plačilne naloge in plačilna povelja v meničnem, oziroma mandatnem postopanju in tem podobna izvršilna sodna razsodila in sklepe.

VIII. Z ozirom na navedena zakonita določila in priobčene izjave smejo, izvrševaje vzajemnost po §§. 79. in 373. izvršilnega reda (zakon z dne 27. maja 1896. l., drž. zak. št. 79), tukajšnje sodnije dovoliti in odrediti izvršbo na podstavi vseh na Hrvaškem ali Slavonskem narejenih spisov in listin, ki veljajo po §. 1. izvršilnega reda za izvršilne naslove. Na podstavi pravno močnih razsodil kazenskih

sodnij se sme opraviti izvršba samo v toliko, v kolikor so se te izdale o zasebnopravnih zahtevah.

Izvršba v zavarovanje se sme po meri §. 373. izvršilnega reda dovoliti na podstavi še ne pravno močnih ali še ne nepogojno izvršljivih končnih sodeb in plačilnih povelj, ki so se izdala na Hrvaškem ali Slavonskem.

IX. Ker po določenih na Hrvaškem in Slavonskem veljajočih pravnih zakonov, navedenih pod VI., ne prihaja pri odredbi izvršbe na podstavi spisov in listin, narejenih v ozemlju veljavnosti izvršilnega reda, v pošteb bitje pogojev, povedanih v §. 81., št. 1 in 4 izvršilnega reda, zato se po §. 84. izvršilnega reda ukazuje, da ni glede zgoraj označenih, na Hrvaškem ali Slavonskem narejenih izvršilnih naslovov uporabljati določila §. 81., št. 1 in 4, in §. 83. izvršilnega reda in da smejo potemtakem tukajšnje sodnije, če se jim predloži tak izvršilni naslov, odreči dovolitev izvršbe ali izvršbe v zavarovanje samo tedaj, kadar je izsiliti po izvršbi dejanje, katero je po pravu naše dežele sploh nedopuščno ali se vsaj ne sme izsiliti, ali kadar se tiče izvršilni naslov osebnega stanu avstrijskega državljanca ter ga je izvršiti zoper tega zadnjega (§. 81., št. 2 in 3 izvršilnega reda).

X. Nadalje se po §. 84. izvršilnega reda ukazuje, da smejo kraljeve hrvaške in slavonske sodnije predlagati dovolitev izvršbe pri pristojni tukajšnji sodniji (§. 82. izvršilnega reda) ali kakor doslej same dovoliti izvršbo in za nje opravo zaprositi naravnost tukajšnjo sodnijo, ki je poklicana za izvršitev (izvršilno sodnijo).

V tem zadnjem primeru mora izvršilna sodnija po meri zakonitih predpisov in zgoranjih določil odrediti opravo izvršbe ter razpravljati in odločiti tudi o vseh med izvršilnim postopanjem ali vsled njega nastajajočih vmesnih primerih in sporih, za katere je sicer pristojna tista tukajšnja sodnija, ki dovolí izvršbo.

Za dovolitev izvršbe v zavarovanje na podstavi hrvaško-slavonskih izvršilnih naslovov je po §. 375. izvršilnega reda pristojna tamkaj označenjena zborna sodnija prve stopinje.

Ruber s. r.

286.**Ukaz pravosodnega ministra z dne
15. decembra 1897. I.**

o izvršilu na podstavi spisov in listin, narejenih
v Bosni in Hercegovini.

Na podstavi člena XLI. vpeljavnega zakona
k izvršilnemu redu (zakon z dne 27. maja 1896. l.,
drž. zak. št. 78) se ukazuje:

I. V Bosni in Hercegovini veljajoči civilni
pravdni red z dne 14. aprila 1883. l. obsega o iz-
vršbi unanjih sodeb in tem enakih razsodil nastopna
določila:

§. 464. Izvršba v poplačilo se dovoljuje na
podstavi listin, ki jih oznamenja zakon kot dobre za
izvršbo in katerim je, v kolikor ne dopušča zakon
kake izjeme, pridejan izvršilni pristavek.

§. 466. Na sodbe in druge njim enaka raz-
sodila sodnij zunaj ozemlja veljavnosti tega zakona
je pridejati izvršilni pristavek, ako imajo potrdilo,
da ni zoper nje dopustna izvršljivost ovirajoča pri-
tožba do više stopinje, v kolikor nastopijo splošni
pogoji za dovolitev pravne pomoči in ni po državnih
pogodbah ali po posebnih predpisih, veljajočih gledé
posameznih državnih ozemljij, ustanovljeno nič
drugega.....

Na sodbe in njim enaka razsodila sodnij
v avstrijsko-ogrski monarhiji, potem na poravnave,
sklenjene pred temi sodnijami, je pridejati izvršilni
pristavek s pogojem vzajemnosti, razen kadar je
oprava, na katero meri izvršba, nedopustna po za-
konih, veljajočih v ozemlju veljavnosti tega zakona.

§. 467. Kadar obsega razsodilo sodnije zunaj
ozemlja veljavnosti tega zakona, katero je izvršiti,
kako odločilo o stvareh stanú pripadnika ozemlja,
za katero velja ta zakon, tedaj ni pridevati izvršil-
nega pristavka v toliko, v kolikor je izvršiti odločilo
zoper osebo takega pripadnika.

II. Na podstavi teh določil je c. in k. vkupno
ministrstvo v stvareh Bosne in Hercegovine dne
11. decembra 1897. l. pod št. 13304 v imenu
bosansko-hercegovinske deželne uprave izjavilo, da
bodo privedale sodnije v Bosni in Hercegovini iz-
vršilni pristavek na nastopne, v ozemlju veljavnosti
izvršilnega reda narejene spise in listine:

1. na sodbe civilnih sodnij in na sklepe in od-
loke civilnih sodnij, s katerimi je rešena sporna

stvar, ako je izključena pritožba zoper nje do više
stopinje ali vsaj ni dovoljen izvršbo ovirajoč pravni
pomoček;

2. na sklepe in odloke civilnih sodnij, s katerimi
sicer ni rešena sporna stvar, kateri pa obsegajo
izrek o povračilu stroškov, ako je izključena zoper
ta zadnji izrek pritožba do viših stopinj ali vsaj ni
dovoljen izvršbo ovirajoč pravni pomoček in je iz-
vršiti samo odločilo o stroških;

3. na poravnave, katere so bile sklenjene pred
civilnimi sodnijami o zasebnopravnih zahtevah;

4. na sodno potrjene poravnave, katere so bile
sklenjene v konkurznem postopanju, na pravno-
močne sodne sklepe, izdane med takim postopanjem
in na uradne izpiske iz likvidacijskega zapisnika,
narejenega med konkurznim postopanjem, v kolikor
se sme na podstavi takega izpiska opravljati izvršba
zoper zavezanca kakor na podstavi sodne poravnave;

5. na neizpodbojne ali ne več izpodbojne sodbe
obrotnih sodnij in pred njimi sklenjene poravnave;

6. na razsode tistih izbranih sodnij, katere
sloné na pravilih, odobrenih po oblastvu, ako odlo-
čila (razsoda) ni več izpodbijati pred višo stopinjo
izbrane sodnije, in pa na poravnave, katere so bile
sklenjene pred takimi izbranimi sodnijami, ako se
predloži sodno spričevalo, da se je razsod izbrane
sodnije izdal v mejah pristojnosti izbrane sodnije
ali da se je tudi poravnava držala v teh mejah.

Dokaz, da je zoper sodbe, sklepe in odloke iz-
ključena pritožba do više stopinje ali vsaj ni dovoljen
izvršbo ovirajoč pravni pomoček ali da ni več izpod-
bijati odločila (razsoda) izbrane sodnije pred višo
stopinjo izbrane sodnije, je predložiti s sodnim
spričevalom.

Pod 1 do 6 oznamenjenim spisom in listinam
se pak ne pridene izvršilni pristavek:

- a) ako je oprava, na katero meri izvršba, nedo-
pustna po zakonih, veljajočih v Bosni in Her-
cegovini, ali
- b) ako se tiče izvršilni naslov stanu pripadnika
bosansko-hercegovinske dežele ter ga je izvršiti
zoper tega zadnjega.

III. Z ozirom na tu zgoraj navedena zakonita
določila in izjave smejo, izvrševaje vzajemnost po
§. 79. izvršilnega reda (zakon z dne 27. maja
1896. l., drž. zak. št. 79), tukajšnje sodnije na

podstavi pod II., št. 1 do 6 navedenih, v Bosni in Hercegovini narejenih spisov in listin, ki ustrezajo enakovrstnim izvršilnim naslovom, navedenim v §. 1., št. 1, 5, 7, 11 in 16. izvršilnega reda, dovoljevati izvršbo, v kolikor obveljajo pogoji, označeni v §. 86., št. 1 in 2 izvršilnega reda (člen XIX. vpeljavnega zakona k izvršilnemu redu).

Poravnavam, sklenjenim v Bosni in Hercegovini pred civilnimi sodnijami, je za enake šteti tožbe, na katerih je zabeležena izjava toženčeva, da brez pridržka priznava tožbeni zahtevek (§. 67. civilnega pravnega reda za Bosno in Hercegovino), ako se s predlogom za izvršbo predloži izvod tožbe, ki ima pristavek o priznavi in sodno potrdilo izvršljivosti.

IV. Za dovolitev izvršbe na podstavi spisov in listin, narejenih v Bosni in Hercegovini, je pristojna

v §. 82. izvršilnega reda omenjena zborna sodnija prve stopinje.

Predlog sme staviti zahtevajoči upnik naravnost ali pa smejo bosansko-hercegovinske sodnije zaprositi za opravo izvršbe.

Reševaje uradno zaprosilo, ki se ne ozira zadržati na predpise izvršilnega reda, je ne glede na ta nedostatek ugoditi zaprosilu v toliko, v kolikor se sme po stanju stvari opraviti v posameznem primeru izvršba.

Kadar dojde uradno zaprosilo za dovolitev izvršbe ali za opravo izvršbe sodniji, katera ni pristojna za dovolitev izvršbe, tedaj je napotiti to zaprosilo uradoma na pristojno sodnijo.

Ruber s. r.